

ประกันสังคมปฏิเสธจ่ายค่ารักษาพยาบาล ... “ไม่ตัดสิทธิ” เบิกราชการ

ผ่านร้อนผ่านหนาวเคียงคู่ประชาชนจนก้าวขึ้นปีที่ 13 ศาลปกครองยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง คู่ครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและคุ้มครองประโยชน์ของสาธารณะ คำพิพากษาศาลปกครองหลายคดีทำให้ประชาชนได้รับการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหลายคดีทำให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดี

ดังเช่นอุทธรณ์คดีปกครองฉบับนี้ จะทำให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 (ภายหลังถูกยกเลิก โดยพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 ซึ่งยังคงหลักการเดิม) มีแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดี

โดยคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ประกันตนเข้าผ่าตัดมดลูกและรังไข่ที่โรงพยาบาลอื่นไม่ใช่สถานพยาบาลตามที่ระบุในบัตรรับรองสิทธิ จากนั้นได้ยื่นคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลจากสำนักงานประกันสังคม แต่ได้รับการปฏิเสธโดยสำนักงานประกันสังคมเห็นว่า ไม่ได้เข้ารับการรักษาที่สถานพยาบาลตามกำหนดไว้ในบัตรรับรองสิทธิและเป็นความประสงค์ของผู้ประกันตนที่จะเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่น อีกทั้งอาการเจ็บป่วยของผู้ประกันตนยังอยู่ในวิสัยที่จะเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลที่กำหนดในบัตรรับรองสิทธิได้ (ซึ่งตามกฎหมายประกันสังคมผู้ประกันตนมีสิทธิเข้ารับบริการทางการแพทย์ ณ. โรงพยาบาลอื่น ได้เฉพาะกรณีฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเท่านั้น) ต่อมาสามีของผู้ประกันตน ซึ่งเป็นข้าราชการ จึงได้ยื่นขอเบิกค่ารักษาพยาบาลต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 แต่หน่วยงานต้นสังกัดแจ้งว่า คู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายประกันสังคม จึงไม่อนุมัติให้เบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

หลังจากอุทธรณ์และถูกยกอุทธรณ์ ข้าราชการดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว) ที่ไม่ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลของคู่สมรส โดยเห็นว่า การที่ภริยาของตนไม่มีสิทธิได้รับค่าบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคม จึงมีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลในฐานะที่เป็นบุคคลในครอบครัวตามมาตรา 9 แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 (กำหนดว่า บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการ หากเป็นผู้มีสิทธิหรือได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแล้ว ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าที่มีสิทธิได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่)

การที่ผู้ประกันตนไม่ได้รับอนุมัติให้เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 จะมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลในฐานะที่เป็นบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.2523 หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามกฎหมายประกันสังคม โดยจะต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลตามสิทธิ แต่การที่ภริยาของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกันตนเข้าผ่าตัดมดลูกและรังไข่ในโรงพยาบาลอื่น ซึ่งไม่ใช่โรงพยาบาลตามสิทธิ เนื่องจากมีประวัติการรักษาพยาบาล อีกทั้ง การเข้ารับการรักษาผ่าตัดมดลูกและรังไข่อาจเป็นอันตรายร้ายแรงได้ จึงเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลซึ่งตนเองมีประวัติการรักษาพยาบาลอยู่แล้ว พฤติการณ์จึงเป็นเหตุที่ทำให้เชื่อว่ามิเหตุผลอันสมควรที่ไม่สามารถเข้ารับการรักษาตามโรงพยาบาลที่ระบุไว้ในบัตรรับรองสิทธิได้ ประกอบกับภริยาของผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วยจากสำนักงานประกันสังคม

แล้ว แต่ได้รับการปฏิเสธจึงถือได้ว่าคู่สมรสของผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 จึงไม่เป็นการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลซ้ำซ้อนกับสิทธิของคู่สมรสตามกฎหมายอื่น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลของคู่สมรสตามมาตรา 9 แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งไม่อนุมัติให้จ่ายค่ารักษาพยาบาลของคู่สมรสให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

พิพากษาเพิกถอนคำสั่งที่ไม่อนุมัติการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 829/2555)

แม้ว่าข้อเท็จจริงในคดีนี้จะเกิดขึ้นขณะที่พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 ใช้บังคับ และปัจจุบันพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 แล้วก็ตาม แต่บทบัญญัติเกี่ยวกับการเบิกค่ารักษาพยาบาลกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่นยังคงมีหลักการเช่นเดิม ดังนั้น หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดีได้ ... ครับ

นายปกครอง
